

ΤΕΧΝΕΣ
με μια ματιά...

Πανευρωπαϊκή
πρεμιέρα της
«Μελωδίας της
ευτυχίας»

Οι Μαριονέτες του
Ζάλτσμπουργκ
παίζουν... μαριονέτες

Εντυπωσιακή
«Μινωική Κρήτη,
3000-1100 π.Χ.»

Ο μεγαλύτερος διπλός
πέλεκυς πήγε
Μανχάταν

«Αντιπαράθεση»
προκαλεί και πάλι
για τη Βεργίνα

«Το υπουργείο
Παιδείας αγνοεί την
αρχαιολογική
έρευνα»

Σωματεία
εργαζομένων της
Εθνικής Λυρικής
Σκηνής

Η Λυρική στο πόδι για
το Ασφαλιστικό

Ηρθαν οι "The
Godfathers"

Κομψά κοστούμια και
βρώμικο ροκ

10ο Διεθνές
Φεστιβάλ
Ντοκιμαντέρ
Θεσσαλονίκης

Ναζιστικές θηριωδίες
και ελληνική ποίηση

Συνέντευξη
Ας Μπουλάγιεφ
σκηνοθέτης του
«ΑΩ»

Αναζητώντας την
αλήθεια στον
λαβύρινθο της
γνώσης

«Θέατρο 46» στο
αυτό επί της
Κωνσταντινουπόλεως

Μελλοντολογικές
ταινίες στο σανίδι

Θέατρο

Δεύτερο και καλύτερο

ΤΕΧΝΕΣ

Αναζητώντας την πατρίδα του
Οδυσσέα

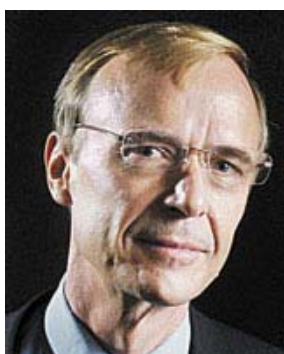
Του ΓΙΑΝΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Το βιβλίο «Οδυσσέας Λυόμενος» (εκδ. «Πολύτροπον») παρουσιάζεται σήμερα το βράδυ στο Μουσείο Μπενάκη από τους συγγραφείς του. Ένας Βρετανός επιχειρηματίας και δύο καθηγητές βρετανικών πανεπιστημίων, έπειτα από πενταετή έρευνα, δηλώνουν με αυτοπεποίθηση ότι η θέση της ομηρικής Ιθάκης είναι στη σύγχρονη Κεφαλονιά. Μια υπόθεση που έχει ήδη ξεσηκώσει θόρυβο στον παγκόσμιο

Τύπο, αφού αποτέλεσε αντικείμενο ενθουσιωδών κριτικών αλλά και σημαντικών ενστάσεων. Μένει να δούμε αν τελικά θα οδηγήσει και σε έναν ενδο-επτανησιακό εμφύλιο μεταξύ Ιθάκης και Κεφαλονιάς, για το ποια από τα δύο νησιά είχε την τιμή να φιλοξενεί το βασίλειο του τραγουδισμένου από τον Όμηρο πολυμήχανου ήρωα...

Πρόκειται για ένα πανάρχαιο αίνιγμα, έναν σκοτεινό γρίφο: Ποια η ακριβής τοποθεσία της ομηρικής Ιθάκης, πατρίδας του Οδυσσέα. Πολλές εναλλακτικές υποθέσεις έχουν διατυπωθεί κατά καιρούς, προτείνοντας τοποθεσίες που κυμαίνονται από τη μια άκρη της Γης (Λευκάδα, Κεφαλονιά) στην... άλλη (Βαλτική, Σκωτία). Η μέχρι σήμερα επικρατέστερη εκδοχή ήταν ότι το βασίλειο της Ιθάκης βρισκόταν στο ομώνυμο νησί του Ιονίου. Αλλά όχι πια...

Ο Ρόμπερτ Μπιτλστούουν είναι επιχειρηματίας, ιδρυτής μιας εταιρείας επεξεργασίας συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, που εδρεύει στη Βρετανία, με εμπειρία στην ανάλυση και οπτικοποίηση περίπλοκων δεδομένων.

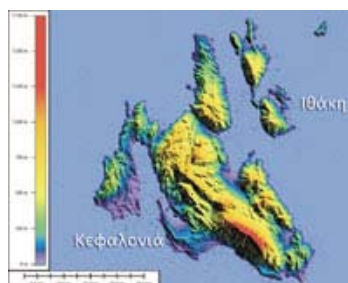
Ο Ρόμπερτ Μπιτλστούουν, παθιασμένος Βρετανός αρχαιολάτρης, δηλώνει αισιόδοξος για την αλήθεια της υπόθεσής του ότι η ομηρική Ιθάκη ήταν η σημερινή Κεφαλονιά

Με διαρκές ενδιαφέρον για την αρχαία Ελλάδα και τους κλασικούς, ο Μπιτλστούουν γοητεύτηκε από το γρίφο της ομηρικής Ιθάκης κατά τη διάρκεια διακοπών του στην Ελλάδα. Εν συνεχεία, πέρασε στη δράση. Οργάνωσε μια ομάδα έρευνας και ασχολήθηκε επί αρκετά χρόνια με το θέμα. Με τη συνδρομή δύο έγκυρων πανεπιστημιακών, του καθηγητή Αρχαίων Ελληνικών και Λατινικών στο Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ Τζέιμς Ντιγκλ και του γεωλόγου, καθηγητή Στρωματογραφίας στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου, Τζον Αντερχιλ, η ομάδα του Μπιτλστούουν έφτασε στο συμπέρασμα ότι η τοποθεσία της ομηρικής Ιθάκης είναι η Παλική, μια χερσόνησος στο νησί της Κεφαλονιάς, δυτικά της Ιθάκης. Το βασικό κομμάτι της έρευνάς τους ήταν μια γεώτρηση βάθους 122 μέτρων στον ισθμό που ενώνει την Παλική με την υπόλοιπη Κεφαλονιά. Τα ευρήματα τούς οδήγησαν στην υπόθεση ότι η Παλική ενδεχομένως κάποτε να ήταν αυτόνομο νησί και στην πορεία σεισμοί και

κατολισθήσεις βράχων γέμισαν το αρχαίο θαλάσσιο κανάλι, δημιουργώντας τη σημερινή εικόνα.

Ο Μπιτλστούουν δηλώνει αισιόδοξος ότι οι επερχόμενες δοκιμές, που θα γίνουν κατά μήκος του ισθμού, θα επιβεβαιώσουν τη θεωρία του.

«Υπάρχουν όλες οι αποδείξεις ότι βαδίζουμε στη σωστή πλευρά» λέει. «Για χιλιάδες χρόνια οι άνθρωποι πίστευαν ότι ο Όμηρος έκανε λάθος στην περιγραφή της Ιθάκης. Εγώ πιστεύω ότι είχε δίκιο αλλά δεν μπορούσαμε να το αντιληφθούμε

Κεφαλονιά ή Ιθάκη; Ποια ήταν η πατρίδα του Οδυσσέα; Στη φωτογραφία (πάνω), τα δύο νησιά από εντυπωσιακή δορυφορική λήψη

επειδή το τοπίο έχει αλλάξει. Είμαστε ένα βήμα μακριά από τη λύση ενός πανάρχαιου μυστηρίου».

Δεν... διστάζει μάλιστα να κάνει και χιούμορ, με αφορμή την ανακάλυψή του: «Αν η υπόθεσή μου αποδειχθεί αληθινή, οι Κεφαλονίτες θα έχουν λύσει ένα μακροχρόνιο αίνιγμα: τον λόγο που οι κάτοικοι του Αργοστολίου έχουν τόσες διαφορές με τους κατοίκους του Ληξουρίου....».

Εν τέλει, ο ενθουσιώδης ερευνητής, το φιλοσοφεί: «Μπορεί να μην υπήρξε καν Οδυσσέας, μπορεί ο Ομηρος να τα φαντάστηκε όλα και η Οδύσσεια να ήταν 100% φανταστική, κάτι σαν "Αρχοντας των δαχτυλιδιών" της αρχαιότητας. Ομως, ξέρουμε ότι πολλά από τα μέρη που ανέφερε ο Ομηρος υπήρξαν, το κοινό ήξερε για τι μιλούσε ο βάρδος, ξέρουμε ότι υπήρξε Τρωικός Πόλεμος και Τροία...»

Ενδιαφέρον φυσικά για την όλη υπόθεση έδειξαν και οι Τούρκοι. Η αγγλόφωνη εφημερίδα «Turkish Daily News» σε δημοσίευσμά της στις αρχές Φεβρουαρίου και αφού παρουσίασε ένα σύντομο χρονικό των ερευνών του κ. Μπιτλστόουν και των συνεργατών του κατέληξε: «Η ανακάλυψη της Ιθάκης μπορεί να θεωρηθεί εφάμιλλη της ανακάλυψης της αρχαίας Τροίας στα τουρκικά παράλια, τη δεκαετία του 1870. Κανείς δεν μπορεί να είναι βέβαιος ότι ο Οδυσσέας ή η πόλη του πράγματι υπήρξαν. Αλλά η ανακάλυψη των ερειπίων της Τροίας, όπου ο Οδυσσέας και οι υπόλοιποι θρυλικοί Έλληνες ήρωες πολέμησαν, έχει οδηγήσει τους μελετητές να πιστεύουν ότι οι ιστορίες του Ομήρου δεν ανήκουν μόνο στη σφαίρα του θρύλου».

Οι έρευνες της ομάδας Μπιτλστόουν αλλά και τα συμπεράσματα στα οποία οδηγήθηκαν συμπεριλαμβάνονται στο βιβλίο «Οδυσσέας Λυόμενος» (εκδ. «Πολύτροπον») που κυκλοφόρησε στις αρχές Ιανουαρίου στην Ελλάδα. Αναμφίβολα, πρόκειται για μια χορταστική έκδοση που αποζημιώνει απόλυτα τον αναγνώστη που αποφασίζει να εντρυφήσει στο πανάρχαιο αίνιγμα. Πλούσιο εικονογραφικό υλικό περιγράφει τη συναρπαστική ιστορία της ανακάλυψης, μέσα από μια διαδρομή που συνδυάζει φιλολογικά, γεωλογικά και αρχαιολογικά ίχνη. Δεκάδες εντυπωσιακές έγχρωμες φωτογραφίες, καθώς και τρισδιάστατες δορυφορικές εικόνες, δίνουν ζωή στις σελίδες της Οδύσσειας, συνδέοντας τις περιπέτειες του Οδυσσέα με το σύγχρονο τοπίο.

Η πρώτη έκδοση του βιβλίου στο εξωτερικό εξαντλήθηκε μέσα σε μερικούς μήνες, αποσπώντας θετικές έως ενθουσιώδεις κριτικές από το διεθνή Τύπο, ενώ η υπόθεση «Οδυσσέας Λυόμενος» μετατράπηκε σε μίνι φαινόμενο για τους ακαδημαϊκούς κύκλους, πυροδοτώντας έντονες συζητήσεις και εμπνέοντας τηλεοπτικά ντοκιμαντέρ, από το BBC ως το History Channel.

Ασφαλώς, σημαντικό ρόλο στην υποδοχή της θεωρίας του Μπιτλστόουν παίζει το γεγονός ότι κατόρθωσε να εξασφαλίσει την έμπρακτη συμβολή αξιόπιστων εκπροσώπων της επιστημονικής κοινότητας, δηλαδή των συν-συγγραφέων του πονήματός του (που τυπώθηκε από τις περίβλεπτες πανεπιστημιακές εκδόσεις του Κέιμπριτζ), του κλασικιστή Τζέιμς Ντιγκλ, καθηγητή του Κέιμπριτζ, και του καθηγητή Γεωλογίας του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου, Τζον Αντερχιλ.

Τέλος, από την εκτενή διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία που παρατίθεται στις πίσω σελίδες του «Οδυσσέα», ο Μπιτλστόουν αναφέρει ότι το μόνο βιβλίο που περιέχει τον ίδιο ισχυρισμό με τον δικό του είναι η «Κριτική μελέτη περί ομηρικής Ιθάκης» του Γ. Βολτέρρα, το οποίο δημοσιεύτηκε στην Αθήνα το 1903.

Η δουλειά του Μπιτλστόουν είναι ενθουσιώδης, εύκολα προσβάσιμη και, ίσως και εξαιτίας αυτών, σχεδόν πείθει ότι η υπόθεσή του είναι αληθής. Αλλά κι αν ακόμη αυτή τελικά διαψευστεί, ας ελπίσουμε ότι η ενασχόλησή του με τον συγκεκριμένο τόπο και το συγκεκριμένο πρόσωπο, να του έμαθε ότι, στη ζωή, το ταξίδι συχνά παρουσιάζει μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τον προορισμό...

Φωτογραφία από τη γεώτρηση βάρδους 122 μ., που πραγματοποιήθηκε από την ομάδα του Μπιτλστόουν στην Κεφαλονιά

«Σύστημα Αθήνα»

«Οι περιπέτειες του Λούθερ Αρκράιτ» σε κείμενα και σχέδια του Μπράιαν Τάλμποτ

Ο Κρόμγουελ στα νύχια της επιστημονικής φαντασίας

«Οδυσσέας Λυόμενος», το βιβλίο παρουσιάζεται σήμερα στο Μουσείο Μπενάκη

Αναζητώντας την πατρίδα του Οδυσσέα

Τηλεόραση

Ταλέντα με μπούργκα

Οι «Νέοι Φάκελοι» μας πάνε παντού...

Θετικοί και αρνητικοί πρωταθλητές

Επιστροφή στα γκάζια

* Το βιβλίο παρουσιάζεται σήμερα, Παρασκευή 14 Μαρτίου, ώρα 19.00, στο Μουσείο Μπενάκη (κεντρικό κτίριο - Κουμπάρη 1 και Βασιλίσσης Σοφίας, Κολωνάκι). Θα μιλήσουν οι: ΡΟΜΠΕΡΤ ΜΠΙΤΛ-ΣΤΟΥΝ (Robert Bittlestone), ιδρυτής της Metaraxis Ltd.

Ο ΤΖΕΪΜΣ ΝΤΙΓΚΛ (James Diggle), καθηγητής Αρχαίων Ελληνικών και Λατινικών στο Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ

Ο ΗΛΙΑΣ ΤΟΥΜΑΣΑΤΟΣ (μεταφραστής), ο διευθυντής της Κοργιαλενίου Βιβλιοθήκης Αργοστολίου, στην Κεφαλονιά

Αύριο, Σάββατο 15 Μαρτίου, στις 11.30 π.μ., στο βιβλιοπωλείο «Ελευθερουδάκη», Πανεπιστημίου 17, Αθήνα, οι συγγραφείς θα γνωρίσουν από κοντά το αναγνωστικό κοινό και την ομάδα του βιβλιοπωλείου και θα υπογράψουν το βιβλίο τους.

giannis@enet.gr

ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΤΥΠΙΑ - 14/03/2008

Copyright © 2007 Χ. Κ. Τεγόπουλος Εκδόσεις Α.Ε.